

CESTOVNÝ SEMAFOR

Systém pre epidemiologickú kontrolu hraníc

Verzia	v2.1
Druh	Metodika
Dátum	25.5.2021
Autori	Epidemiologické konzílium odborníkov, Inštitút zdravotných analýz, Ministerstvo zdravotníctva

Úvod

Úlohou cestovného semaforu je (1) rizikový monitoring hraníc počas prebiehajúcej pandémie COVID-19 a (2) epidemiologické zabezpečenie vstupu osôb na územie Slovenskej republiky tak, aby výsledné kalkulované riziko bolo udržateľné a kontrolovateľné. Cieľom cestovného semaforu je umožniť osobám relatívne bezpečné cestovanie do zahraničia a súčasne minimalizovať import nových infekcií, prípadne nových mutácií SARS-CoV-2. Cestovný semafor umožňuje ľahký a jasný prehľad o epidemiologickej situácii v okolitých krajinách sveta na základe farebného rozlíšenia rizika (zelená, červená, čierna). Súčasne poskytuje jednoduché, zrozumiteľné, cielené, a vykonateľné epidemiologické opatrenia v podobe karanténnych a diagnostických nástrojov. Tie sú nastavené tak, aby boli ľudia čo najviac motivovaní cestovať primárne do zelených krajín, a naopak, aby boli čo najviac odradení od cestovania do čiernych krajín, kde existuje vážne riziko zavlečenia nových a nebezpečných mutácií.

Farebné delenie krajín sveta

Hlavnou myšlienkou pri vytváraní cestovného semaforu bolo, aby členské krajiny Európskej Únie boli považované za ucelenú a nedeliteľnú epidemiologickú jednotku. Tvorcovia cestovného semaforu boli ochotní akceptovať väčšie riziko, ktoré z tohto vyplýva. V tomto prípade boli ekonomické a diplomatické záujmy disproporčne avšak úmyselne uprednostnené. Výsledné riziko tvorcovia cestovného semaforu kompenzovali tak, že sprísnil režim pre ostatné krajiny (červené a čierne), a preto neexistuje oranžový rizikový stupeň.

Zoznam krajín na zelenom, červenom a čiernom zozname sa aktualizuje raz za dva týždne. V prípade, že v nejakej krajine sveta dôjde k náhlejšej eskalácii epidemiologickej situácie, individuálne sa môžu krajiny prehodnocovať aj mimo tohto dvojtýždňového režimu.

Farbu krajín stanovuje Úrad verejného zdravotníctva SR v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí SR a Ministerstvom vnútra SR. Inštitút zdravotných analýz pri Ministerstve zdravotníctva SR dodáva požadované dátové podklady, aby mohli vyššie menované inštitúcie vykonať informované rozhodnutia.

Zelené krajiny

Definícia

- Krajiny EÚ bez rozdielu na epidemiologickú situáciu (avšak s možnosťou brzdy v prípade nekontrolovaného šírenia nebezpečných mutácií SARS-CoV-2)
- Krajiny sveta s priaznivou epidemiologickou situáciou

Červené krajiny

Definícia

Krajiny sveta s nepriaznivou epidemiologickou situáciou, kde:

- 14-dňová miera infekčnosti je vyššia ako 50 na 100 tisíc obyvateľov, alebo
- epidemiologická situácia sa v krajine rýchlo zhoršuje; a súčasne
- v krajine nie sú prítomné nebezpečné varianty SARS-CoV-2 s výnimkou variantu B1.1.7 (tzv. „britský“ variant)

Čierne krajiny

Definícia

- Krajiny s výskytom a komunitným šírením nebezpečných variantov SARS-CoV-2 s výnimkou variantu B1.1.7 (tzv. „britský“ variant). Pod túto definíciu aktuálne spadajú štáty ako napr. Brazília, India, či Juhoafrická republika.
- Krajiny s nedostupnými, nedôveryhodnými, alebo nekvalitnými dátami. Pod túto definíciu spadajú štáty mnohé zámorské mikroštáty, alebo väčšina krajín afrického kontinentu.

System cestovného semaforu

Ďalšou hlavnou myšlienkou pri vytváraní cestovného semaforu bolo, aby výsledná aplikácia nezávisela len od rizika (farby) krajiny, z ktorej cestovateľ prichádza, ale aj od toho, aký je imunitný status cestovateľa (t.j. zaočkovaný, alebo po prekonaní COVID-u). Iba plne zaočkované osoby môžu prísť zo zelených krajín bez povinnosti 14-dňovej karantény. Preto hovoríme o troch systémoch, ktorých podmienky sú rozpísané nižšie:

	ZELENÝ SYSTÉM	ČERVENÝ SYSTÉM	ČIERNY SYSTÉM
Rizikový profil krajín	EU. Ex-EU s vysokou mierou zaočkovanosti a priaznivou epidemiologickou situáciou	Ex-EU s nepriaznivou epidemiologickou situáciou	EU, alebo Ex-EU s nehodnovými dátami, alebo šírením nebezpečných variantov
Karanténa / test	14-dňová domáca karanténa, kt. môže byť ukončená neg. RT-PCR testom po príchode (platia výnimky - vid' nižšie)	14-dňová domáca karanténa, kt. môže byť ukončená neg. RT-PCR testom najskôr na 8. deň	14-dňová domáca karanténa, nezávisle od výsledku RT-PCR testu z 8. dňa

Výnimky pre zelený systém: (1) zaočkované osoby; (2) osoby, ktoré prekonali COVID-19 za posledných 180 dní; (3) deti do 18 rokov.

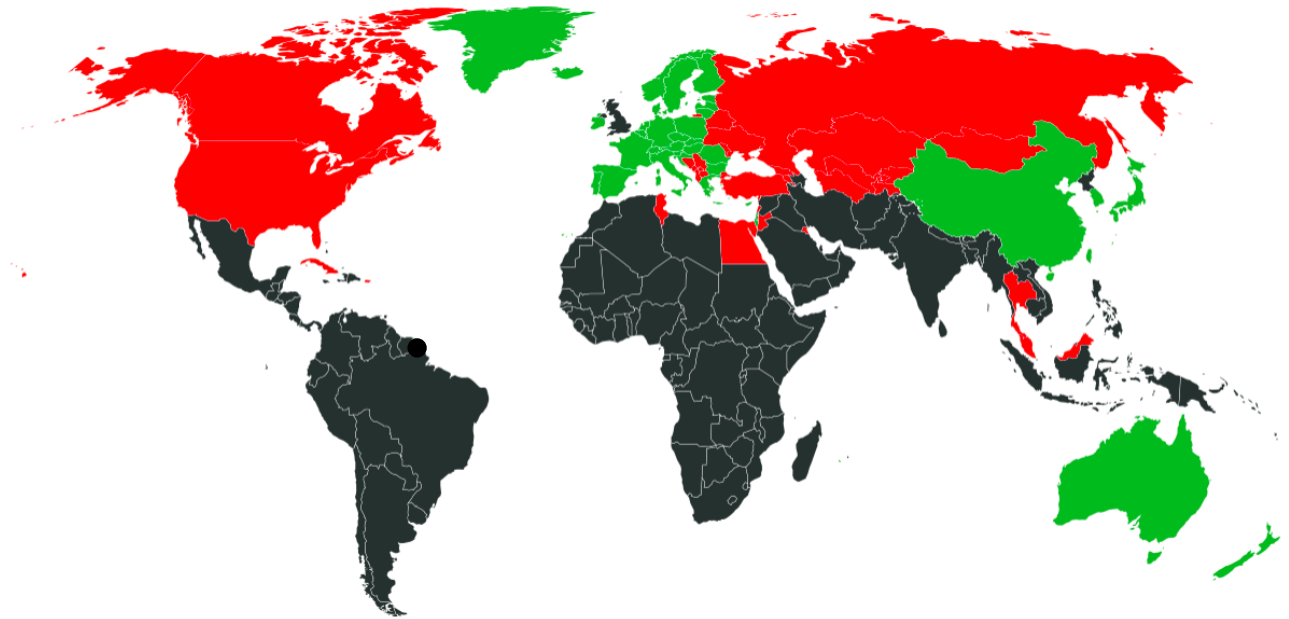
Prezentácia cestovného semaforu

Dizajn cestovného semaforu je jednoduchý, stručný, a zrozumiteľný. Zvolené farby jasne komunikujú riziko, ktorému cestovateľ čelí:

- **zelená** – nízke riziko,
- **červená** – vysoké riziko,
- **čierna** – „no go“ zóna, kde sa neodporúča za žiadnych okolností cestovať.

Ukážka cestovnej mapy

Výstupom je mapa sveta s informáciami o aktuálnej rizikivosti jednotlivých štátov s ohľadom na ich národnú epidemiologickú situáciu. Ukážka nižšie predstavuje stav k 25. máju 2021.

Príloha 1 – Zoznam krajín

Tento zoznam podlieha pravidelnému prehodnocovaniu minimálne každé dva týždne.

Zoznam **zelených** krajín

Členské štáty EÚ, Austrália, Čínska ľudová republika, Čínska republika (Taiwan), Grónsko, Island, Izrael, Južná Kórea, Macau, Nórsko, Nový Zéland, Singapur.

Zoznam **červených** krajín

Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Čierna hora, Egypt, Gruzínsko, Jordánsko, Kanada, Kazachstan, Kuba, Kuvajt, Malajzia, Mongolsko, Ruská federácia, Severné Macedónsko, Srbsko, Spojené štáty americké, Tadžikistan, Thajsko, Tunisko, Turecko, Turkménsko, Ukrajina, Uzbekistan

Zoznam **čiernych** krajín

Všetky ostatné krajiny, ktoré nie sú na zelenom a červenom zozname.